Administratīvā pārkāpuma lieta Nr.107003416

106AA-0085-16

S P R I E D U M S

Aizkrauklē 2016.gada 4.oktobrī

Zemgales apgabaltiesa

tiesnesis referents V.Sprudzāns

tiesneši E.Lenšs un V.Donāns

sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību 2016.gada 4.oktobrī apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 27.maija spriedumu atstāts negrozīts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2016.gada 7.janvāra lēmums Nr.38, bet /pers. D/ sūdzība noraidīta.

Izskatot lietu rakstveida procesā, apelācijas instances tiesa

n o s k a i d r o j a

2016.gada 26.oktobrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes patruļpolicijas pārvaldes Ceļu policijas bataljona jaunākais inspektors Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC075033 par to, ka 2015.gada 26.oktobrī plkst.20.13 Rīgā vadītājs /pers. D/, vadot transportlīdzekli „Renault" ar /TL reģistrācijas numurs/un izbraucot no DUS „STATOIL" teritorijas Kurbada ielā 8, neievērojot 206.ceļa zīmes prasības, nepalaida pa galveno Kurbada ielu no Ģertrūdes ielas puses Satekles ielas virzienā braucošo transportlīdzekli „Mercedes" ar /TL reģistrācijas numurs/, kuram bija priekšroka, un kā rezultātā notika sadursme. Pārkāpti Ceļu satiksmes noteikumu 4.,10., 281.4. un 78.punkts, konstatēts, ka transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī LAPK) 149.^{4}panta 14.daļā un 149.^{6}panta 2.daļā paredzēto pārkāpumu.

Transportlīdzekļa vadītājam /pers. D/ 2015.gada 25.novembrī ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu biroja meklēšanas nodaļas priekšnieka /Valsts amatpersona/ lēmumu uzlikts naudas sods 30,00 *euro* apmērā *(lietas 18.lapa)*.

P a r 2015.gada 25.novembra Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu biroja meklēšanas nodaļas priekšnieka /Valsts amatpersona/ lēmumu sūdzību Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldei iesniedzis /pers. D/, lūdzot atcelt minēto lēmumu *(lietas 16.-17.lapa)*.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2016.gada 7.janvāra lēmumu Nr.38 nolemts atstāt negrozītu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kartības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu biroja meklēšanas nodaļas priekšnieka /Valsts amatpersona/ 2015.gada 25.novembrī pieņemto lēmumu lietā Nr.PC075033 un /pers. D/ sūdzība noraidīta *(lietas 14.-15.lapa)*.

Par VP Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2016.gada 7.janvāra lēmumu Nr.38 sūdzību /pers. D/ iesniedzis Aizkraukles rajona tiesai *(lietas 7.-10.lapa)*.

Ar Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 27.maija spriedumu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2016.gada 7.janvāra lēmums Nr.38 atstāts negrozīts, bet /pers. D/ sūdzība noraidīta *(lietas 56.- 62.lapa)*.

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis /pers. D/, lūdzot atcelt to pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, kā arī lūdz nozīmēt sadursmes mehānisma izpētes ekspertīzi, uzdodot to veikt Valsts tiesu ekspertīžu birojam. Sūdzībā norādīts, ka [1] 1.instances tiesas spriedums esot pilnībā atceļams un lieta nododama izskatīšanai 1.instances tiesai, jo: [1.1] tiesa spriedumu balstot uz tiesas sēdē LAPK noteiktajā kārtībā nepārbaudītiem pierādījumiem; [1.2] tiesa liegusi viņa tiesības uz aizstāvību, noraidot viņa lūgumus nozīmēt sadursmes mehānisma izpētes ekspertīzi un izsaukt uz tiesu liecinieci; [1.3] tiesa secinājumu par viņa vainu izdarījusi uz pieļāvumu un varbūtību pamata. [2] Lieta esot nosūtāma jaunai izskatīšanai, jo lietā nav tikuši pārbaudīti pierādījumi un lietā neesot tiesas sēdes protokola, kurā būtu atspoguļots, vai un kādi pierādījumi pārbaudīti: [2.1] līdzīgā situācijā Latgales apgabaltiesa pieņēmusi 2015.gada 7.aprīļa spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.125011914, ar kuru atcēlusi 1.instances tiesas spriedumu un

nosūtījusi lietu jaunai izskatīšanai uz 1.instances tiesu. Latgales apgabaltiesa sprieduma 2.lpp. 4.rindkopā konstatējusi, ka tiesas sēdes protokols satur tikai vispārīgu frāzi „tiesa pārbauda lietas materiālus", bet tiesas sēdes protokolā tā arī „[..] nav atspoguļots, ka būtu pārbaudīti lietā esošie rakstveida pierādījumi, dots pārbaudīto pierādījumu uzskaitījums." Tiesa norādījusi, ka nav iespējama pierādījumu novērtēšana saskaņā ar LAPK 244.panta prasībām, jo pārkāpuma lietā iegūtās ziņas par faktiem, lai varētu izmantot lietas pareizā izlemšanā kā ticamus, attiecināmus un pieļaujamus pierādījumus, nepieciešams tos pārbaudīt tiesas sēdē likumā noteiktajā kārtībā (Latgales apgabaltiesas 2015.gada 7.aprīļa spriedums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.125011914); [2.2] LAPK 289.^{6}panta 5.daļa nosakot, ka, izskatot lietu, „tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā", LAPK 289.^{7}panta 5.daļa nosaka: „Pēc paskaidrojumu uzklausīšanas tiesnesis pārbauda pārējos lietā esošos pierādījumus, [..]." LAPK 289.^{10}panta 2.daļas 8.punkts nosakot, ka tiesas sēdes protokolā jānorāda: „ziņas par lietisko un rakstveida pierādījumu pārbaudi." Taču 2016.gada 19.maijā tiesas sēdes protokola 3.lpp. 1.rindiņā ir lakoniska frāze: „Tiesa pāriet pie lietā esošo rakstveida pierādījumu pārbaudes." Tomēr tiesas sēdes protokolā vairs nesekojot nekādas ziņas par pierādījumu pārbaudi. To, ka pierādījumus tā arī nepārbaudīja, pierādot 2016.gada 19.maija tiesas sēdes audioieraksts sākot ar 37.00, kur tiesa pierādījumu pārbaudi sajaukusi ar pierādījumu nolasīšanu, kas saskaņā ar LAPK 289.^{7}panta 8.daļu esot pavisam cita procesuālā darbība. Lieta tikusi izskatīta, tā arī nevienā brīdī nepārbaudot lietā esošos pierādījumus, kas esot imperatīva prasība. Līdz ar to šajā lietā neesot tāda tiesas sēdes protokola, kurā būtu ziņas par to, vai un kādi pierādījumi pārbaudīti; [2.3] kādā citā identiskā situācijā ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2014.gada 9.maija spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.132037313 tiesa atcēlusi pirmās instances tiesas spriedumu un nosūtījusi lietu jaunai izskatīšanai. Savā spriedumā tiesa norādot (5.lpp. 5.rindkopa): „Uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai, jo lietā nav tiesas sēdes protokola, kurā būtu atspoguļots, vai un kādi pierādījumi pārbaudīti, tas ir, kā redzams no 2013.gada 5.septembra tiesas sēdes protokola, tad ne pēc paskaidrojumu uzklausīšanas, ne citā brīdī netika pārbaudīti pierādījumi, kas rada LAPK 298.^{21}panta 6.daļā paredzēto iemeslu sprieduma atcelšanai." [2.4] Tāpat rīkojoties arī citas apgabaltiesas: Rīgas apgabaltiesa ar 2016.gada 12.janvāra spriedumu lietā Nr.132029515, 2015.gada 4.decembra spriedumu lietā Nr.130059114, 2015.gada 16.jūnija spriedumu lietā Nr.132021815, 2014.gada 13.marta spriedumu lietā Nr.135018313, Zemgales apgabaltiesa ar 2014.gada 11.jūnija spriedumu lietā Nr.113011513, 2010.gada 13.maija lēmumu lietā Nr.137015410, Vidzemes apgabaltiesa ar 2015.gada 2.decembra spriedumu lietā Nr.121008315, 2014.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.138001814 un ar 2015.gada 6.februāra spriedumu lietā Nr.121009114; Kurzemes apgabaltiesa ar 2016.gada 13.aprīļa spriedumu lietā Nr.119011315. Šie apgabaltiesu nolēmumi liecinot par nostabilizējušos judikatūru; [2.5] nedrīkstot jaukt divas pilnīgi dažādas procesuālās darbības – pierādījumu nolasīšanu ar pierādījumu pārbaudīšanu. Rakstveida pierādījumu pārbaude esot imperatīva prasība, kuru tiesa nedrīkstot atstāt lietas dalībnieku izlemšanai. Turpretī LAPK 289.^{7}panta 8.daļa esot pavisam cita procesuāla darbība, kurai esot fakultatīvs raksturs, kas saistīta ar atsaukšanos uz kādu no pierādījumiem (piemēram, lūgt nolasīt, lai par to sniegtu paskaidrojumus, lai tiesa uzreiz varētu saprast kontekstu; lūgt nolasīt, lai lieciniekam par to uzdotu jautājumu u.tml.), ar padziļinātu kāda pierādījuma izpēti un tā neesot aprobežota ar to, kurā brīdī var realizēt. Tādējādi tiesas sēdē neesot pārbaudīti pierādījumi un lietā neesot tiesas sēdes protokola, kurā būtu atspoguļots vai un kādi pierādījumi pārbaudīti, kas nozīmējot, ka lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta 6.daļu, jo abi šie pārkāpumi esot tik būtiski, ka katrs esot patstāvīgs pamats lietas jaunai izskatīšanai; [2.6] attiecībā uz pierādījumu nepārbaudīšanu vēloties atsaukties uz Augstākās tiesas Senāta lēmumu krimināllietā. Tiesību teorijā un tiesu praksē esot nostiprinājusies atziņa, ka administratīvās pārkāpumu lietas pielīdzināmas krimināllietām jeb esot tā sauktais kvazikriminālprocess. Latvijas Republikas Satversmes tiesa 2002.gada 20.jūnija spriedumā lietā Nr.2001-17-0106 6.punktā konstatējot, ka administratīvo pārkāpumu lietas ir pielīdzināmas krimināllietām. 2012.gada 14.jūnija likuma „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" likumprojekta anotācijas (likumprojekta „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija). Pieejams:http://titania. saeima.lv/LIVS11/saeimalivs11.nsf/0/C5FFDE77FCF38090C22579330048FBDE?OpenDocume nt#b (aplūkots 05.11.2012.)) I nodaļas 2.punkta 9.-12.rindkopā esot norādīts, ka administratīvo sodu piemērošanas process pēc būtības esot pielīdzināms kriminālprocesam un ka administratīvo pārkāpumu lietās privātpersonai esot tiesības uz līdzvērtīgām procesuālajām garantijām lietas izskatīšanā kā kriminālprocesā; [2.7] Augstākās tiesas Senāta lēmumā krimināllietā Nr.16870000906 norādīts (no 8.lpp. 34.rindas līdz 9.lpp. 7.rindai): „Senāts uzskata, ka Kriminālprocesa likumā noteiktās pierādījumu pārbaudes kārtības neievērošana, tiesas atzinumu pamatošana ar pierādījumiem, kas nav pārbaudīti likumā noteiktajā kārtībā šajā krimināllietā ir pretrunā ar Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta 1.daļā, Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā, Kriminālprocesa likuma 15.pantā nostiprināto pamatprincipu – tiesībām uz taisnīgu tiesu. Tāpēc Augstākās tiesas Senāts [..] apelācijas instances tiesas pieļautos [..] pārkāpumus atzīst par būtiskiem pārkāpumiem [..] un tie ir par pamatu apelācijas instances tiesas sprieduma atcelšanai un krimināllietas nosūtīšanai jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā." [3] Tiesa nepamatoti liegusi viņam pilnvērtīgu aizstāvības realizēšanu: [3.1] kriminālprocesā un līdzīgi arī administratīvajā pārkāpumu procesā gan Latvijas, gan starptautiskajās tiesību normās un doktrīnā esot atzīts princips, ka aizstāvībai, tas ir, viņam ar savu aizstāvi esot jābūt iespējai praktiski un efektīvi pārbaudīt, vai katrs konkrētais pierādījums ir attiecināms, pieļaujams un ticams (Rusanovs E. Odoroloģiskās ekspertīzes rezultātu izmantošanas problēmas kriminālprocesā. Jurista vārds, 2014.gada 12.augusts, Nr.31, 10.lpp.). Turklāt viņa lietā strīds pastāvot par patieso ceļu satiksmes negadījuma (turpmāk tekstā – CSNg) izraisītāju – vai esot pamatoti viņu sodīt par ceļa nedošanu un vai CSNg patiesībā ar savu darbību neesot izraisījusi transportlīdzekļa „Mercedes" vadītāja. Šā strīda atrisināšanai 2016.gada 19.maija tiesas sēdē viņš iesniedzis rakstveidā noformētu iesniegumu par sadursmes mehānisma izpētes ekspertīzes nozīmēšanu, norādot arī ekspertam uzdodamos jautājumus, kā arī lūdzis izsaukt uz tiesu kā lecinieci transportlīdzekļa „Mercedes" vadītāju /pers. L/, lai no viņas iegūtu ziņas, kuras neesot norādītas viņas notikuma vietā sniegtajā lakoniskajā paskaidrojumā; [3.2] tiesa abus šos lūgumu noraidījusi, pirmkārt, norādot, ka ekspertam uzdodamie jautājumi neesot eksperta kompetencē. Šis tiesas arguments neesot saprotams un neesot pamatots, jo viņu interesējošie jautājumi esot tehniska rakstura, uz kuriem atbildi varot sniegt persona ar speciālām tehniskajām zināšanām attiecīgajā jomā. Otrkārt, tiesa noraidījusi lūgumu par /pers. L/ izsaukšanu, nepamatoti norādot, ka lecinieces paskaidrojums esot pietiekami detalizēts; [3.3] kad pārkāpējs apstrīdot kādu pierādījumu, tiesām vienmēr pirmais jautājums esot, vai pārkāpējam ir pierādījumi par pretējo. Noraidot šos lūgumus, tiesa secinājumu par viņa vainu izdarījusi uz varbūtību un pieļāvumu pamata. Tādējādi tiesa pārkāpusi LAPK 237.pantu, neizskatot lietu vispusīgi, pilnīgi un objektīvi, gan arī viņa tiesības uz aizstāvību, kas esot būtiski procesuāli pārkāpumi. Šajā faktā izpaužoties sprieduma nepareizība. [4] Tiesa bez jebkāda pamata un pārbaudīšanas nemotivētu iepriekšēju ticamību piešķirot transportlīdzekļa „Mercedes" vadītājas paskaidrojumam: [4.1] sprieduma nepareizība izpaužoties tajā, ka tiesa sprieduma 6.lpp. viņa vainu pastāvīgi vērtējot, par atskaites punktu ņemot transportlīdzekļa „Mercedes" vadītājas notikuma vietā sniegto paskaidrojumu. Tomēr, pirmkārt, viņiem šo paskaidrojumu neesot bijis iespējams pārbaudīt, jo tiesa noraidījusi lūgumu par lecinieces izsaukšanu. Līdz ar to neesot saprotams, kādu apsvērumu dēļ tiesa sprieduma 19.1.1.punktā /pers. L/2015.gada 26.oktobra paskaidrojumam piešķirot augstu ticamību. /pers. L/esot CSNg iesaistītā un līdz ar to ieinteresētā persona. Līdz ar to viņas paskaidrojumam nedrīkstot automātiski piešķirt kaut kādu noteiktu ticamību. Tas esot arī pretēji LAPK 243.panta 8.daļas pēdējam teikumam: „Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem"; [4.2] otrkārt, /pers. L/ 2015.gada 26.oktobra paskaidrojums nesaturot lietas un viņa vainas izvērtēšanai visas nepieciešamās ziņas – ar kādu ātrumu pati /pers. L/ braukusi, vai viņa braukusi ar ieslēgtām tuvajām gaismām diennakts tumšajā laikā, ar kādu intervālu braukusi no labajā pusē stāvēšanai novietotajiem transportlīdzekļiem, vai bijis kāds pretī braucošs transportlīdzeklis, kas traucējis apbraukt viņa vadīto transportlīdzekli u.c. [5] Sprieduma nepareizības izpaužoties tajā, ka neesot izvērtētas transportlīdzekļa „Mercedes" vadītājas rīcība, kas liedzot izdarīt viennozīmīgu secinājumu par viņa vainu: [5.1] kā jau viņš norādījis savās sūdzībās, tad viņam skatu aizsedzis uz Kurbada ielas stāvēšanai novietotais baltas krāsas transportlīdzeklis „Opel". Bildēs varot ļoti labi redzēt, ka transportlīdzeklis „Opel" nedaudz jau stāvot uz izbrauktuves. Kad viņš braucis ārā no DUS „Statoil" teritorijas, viņš pēdējā brīdī paspējis pamanīt transportlīdzekli „Mercedes" un apstāties. Tomēr transportlīdzeklis „Mercedes" tik un tā uzbraucis viņa vadītajam transportlīdzeklim „Renault"; [5.2] saskaņā ar CSN 119.punktu: „Transportlīdzekļa vadītājam atkarībā no braukšanas ātruma jāizvēlas tāda distance, lai, priekšā braucošajam transportlīdzeklim bremzējot, būtu iespējams izvairīties no sadursmes, kā arī jāizvēlas tāds intervāls, kas nodrošina ceļu satiksmes drošību." Transportlīdzeklis „Renault" nebija izvēlējies satiksmes apstākļiem un redzamībai atbilstošu ātrumu un izvietojumu uz brauktuves, jo braucis ar neatbilstoši mazu intervālu starp tam labajā pusē novietotajiem transportlīdzekļiem. Pretējā gadījumā transportlīdzeklis „Mercedes" vadītāja būtu paspējusi laicīgi viņu pamanīt un vai nu laicīgi apstāties vai apbraukt, jo pretī neviens transportlīdzeklis nebraucis, kas varētu traucēt transportlīdzeklim „Mercedes" viņu apbraukt. CSNg reģistrēšanas protokola shēmā varot redzēt, ka transportlīdzeklim „Mercedes" bijis vismaz 4 metri brīvas vietas starp viņa

apturēto transportlīdzekli un brauktuves pretējo malu. Tas esot vairāk nekā pietiekami, lai varētu apbraukt viņa vadīto transportlīdzekli; [5.3] saskaņā ar CSN 112.punktu: „Transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā).", 113.punktu: „Ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc." Lai gan apdzīvotās vietās atļautais braukšanas ātrums esot 50 km/h, tomēr no CSN 112.punkta izrietot, ka ceļa apstākļu dēļ var būt situācijas, kad transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar mazāku ātrumu par vispārīgi atļauto. Tieši šā iemesla dēļ arī bijis lūgums par sadursmes mehānisma izpētes ekspertīzes nozīmēšanu, lai noskaidrotu, ar kādu ātrumu tansportlīdzeklis „Mercedes" brauca un vai šāds ātrums no tehniskās redzes un ceļu satiksmes drošības viedokļa bijis piemērots konkrētajiem ceļa apstākļiem (diennakts tumšais laiks, stāvēšanai novietoto transportlīdzekļu dēļ apgrūtināta redzamība, izbrauktuve no blakusteritorijas). Nenoskaidrojot šos apstākļus, neesot iespējams viennozīmīgi izdarīt secinājumu par viņa vainu – vai viņš patiešām neesot ievērojis nepieciešamo uzmanību un neesot devis ceļu. Jebkurā gadījumā pie pašreizējiem lietas materiāliem jāsecinot, ka pastāv iesaistīto personu pretēji viedokļi par notikušo, kas liedzot kādam piemērot sodu un, kas savukārt arī esot pamats atcelt viņam piemēroto sodu *(lietas 76.-83.lapa)*.

Rakstveida procesā izskatījusi apelācijas sūdzību, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā minētos argumentus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 27.maija spriedums ir atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

LAPK 289.^{21}panta 6.daļā noteikts, ka lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai, ja lietā nav tiesas sēdes protokola vai audioieraksta.

Apelācijas instances tiesa nesaskata LAPK 289.^{21}panta 6.daļā paredzēto iemeslu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai.

Konstatējams, ka izskatāmajā administratīvā pārkāpuma lietā ir atrodami ne tikai pirmās instances tiesas sēžu protokoli, bet arī tiesas sēžu audioieraksti *(lietas 40., 53., 54.-55.lapa)*.

Atzīmējams, ka apelācijas sūdzībā norādītā judikatūra un konkrētos tiesu nolēmumos paustās atziņas nevar ietekmēt /pers. D/ atbildību par izdarīto administratīvo pārkāpumu, jo tiesu secinājumi un argumenti attiecināmi uz katras konkrētas lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, izvērtējot iegūtos pierādījumus katrā administratīvā pārkāpuma lietā.

Konkrētajā situācijā no iesniegtajā apelācijas sūdzībā akcentētajām norādēm saprotams, ka apgabaltiesu nolēmumi, uz kuriem norādījis apelācijas sūdzības iesniedzējs, ir taisīti par citiem tiesiskajiem apstākļiem, jo pirmās instances tiesas sēdes protokolā ir ticis norādīts, ka „tiesa pārbauda lietas materiālus", bet nav atspoguļots, kā šī lietā esošo rakstveida pierādījumu pārbaude ir notikusi.

Savukārt izskatāmās lietas ietvaros, kā tas redzams no tiesas sēdes protokolā ierakstītā un tiesas sēdes audioierakstā dzirdamā, pirmās instances tiesa, pārejot pie lietā esošo rakstveida pierādījumu pārbaudes, ir noskaidrojusi, vai procesa dalībniekiem nepieciešams nolasīt lietā esošos rakstveida pierādījumus. Ievērojot to, ka procesā iesaistītās personas ir izteikušas viedokli, ka tos lasīt nevajag, rajona tiesa saskaņā ar LAPK 289.^{7}pantu ir nolēmusi rakstveida pierādījumus nenolasīt *(lietas 55., 53.lapa)*.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka, ievērojot LAPK 289.^{7}panta struktūru, LAPK 289.^{7}panta 1. un 5.daļa reglamentē administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas gaitu, turklāt minētā panta 5.daļā ir noteikta pierādījumu pārbaudes kārtība, norādot, ka pēc paskaidrojumu uzklausīšanas tiesnesis pārbauda pārējos lietā esošos pierādījumus, nopratina cietušo, lieciniekus un uzklausa eksperta atzinumu.

Savukārt LAPK 289.^{7}panta 8.daļā, kur norādīts, ka rakstveida pierādījumus un citus dokumentus tiesas sēdē nolasa vai atskaņo, ja kāds no administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem to pieprasa, ir noteikts veids, kādā notiek rakstveida pierādījumu un citu dokumentu pārbaude.

Līdz ar to ir pamats atzīt, ka rakstveida pierādījumu un citu dokumentu pārbaude tiesas sēdē notiek nolasot vai atskaņojot, turklāt gadījumā, ja kāds no administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem to pieprasa.

Ja lietas dalībniekiem šāda rakstveida pierādījumu pārbaude tiesas sēdē nav nepieciešama, tos nepārbauda.

Tādējādi tiesas sēdes protokolā tiek ierakstītas ziņas par rakstveida pierādījumu pārbaudi, ja tāda ir izdarīta, vai arī tiek norādīti lietas dalībnieku viedokļi, ka rakstveida pierādījumus nolasīt nav nepieciešams, kā tas norādīts konkrētajā gadījumā *(lietas 54.lapa)*.

Līdz ar to LAPK 289.^{10}panta 2.daļas 8.punktā minētais noteikums norādīt ne tikai administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieku paskaidrojumus, cietušo un liecinieku liecības, ekspertu mutvārdu paskaidrojumus par viņu atzinumiem, bet arī ziņas par lietisko un rakstveida pierādījumu pārbaudi, ir pilnībā ievērots.

Atzīmējams, ka iesniegtajā apelācijas sūdzībā nav arī norādīts, konkrēti kādu ierakstu tiesas sēdes protokolā vēl papildus tur norādītajam bija nepieciešams izdarīt.

Apelācijas instances tiesa līdzīgas atziņas jau ir paudusi, piemēram, Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 16.septembra spriedumā lietā Nr.116001314, 2015.gada 26.maija spriedumā lietā Nr.116004415, 2015.gada 18.augusta spriedumā lietā Nr.107005615, 2016.gada 27.septembra spriedumā lietā Nr.110017315.

Tiesu kolēģija pilnībā pievienojas arī Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2015.gada 16.janvāra spriedumā lietā Nr.129097614 paustajai atziņai, ka veids, kā notiek rakstisko pierādījumu pārbaude, reglamentēts LAPK 289.^{7}panta 8.daļā, tas ir, tie tiek nolasīti vai atskaņoti, ja lietas dalībnieks to pieprasa. Citu rakstisko pierādījumu pārbaudes veidu, piemēram, lietas lapas, kurā atrodas dokuments, nosaukšanu tiesas sēdē, likums nav paredzējis.

Apstākļos, kad gan /pers. D/, gan arī viņa aizstāvis tiesas sēdē ir norādījuši, ka rakstveida pierādījumus lasīt nevajag, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāde, ka viņam ar savu aizstāvi bijis jābūt iespējai praktiski un efektīvi pārbaudīt, vai katrs konkrētais pierādījums ir attiecināms, pieļaujams un ticams, un tādējādi rajona tiesa nepamatoti liegusi viņam pilnvērtīgu aizstāvības realizēšanu, ir uzskatāma par formālu.

Saistībā ar iesniegtajā apelācijas sūdzībā norādīto atsauci uz Augstākās tiesas Senāta lēmumu krimināllietā Nr.16870000906 *(iespējams, domāts Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 9.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-198)*, konstatējams, ka tajā paustās atziņas nav tieši attiecināmas uz izskatāmo administratīvā pārkāpuma lietu. Norādītajā lēmumā Augstākās tiesas Senāts ir konstatējis, ka apelācijas instances tiesa atzinumu pamatošanai ir izmantojusi pierādījumus, kuri nav pārbaudīti tiesā. Tomēr ar šiem tiesā nepārbaudītajiem pierādījumiem Augstākās tiesas nolēmumā nebija tieši akcentēti rakstveida pierādījumi un citi dokumenti, kas pārbaudāmi Kriminālprocesa likuma 449.panta 3.daļā paredzētā kārtībā, bet krimināllietā liecinošo personu pirmstiesas procesā sniegtās liecības, uz kuru pārbaudi nav attiecināmi Kriminālprocesa likuma 449.panta 3.daļas noteikumi.

Turklāt, kā norādīts, piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 31.janvāra lēmumā Nr.SKK-12, no 2012.gada 1.jūlija ir spēkā grozījumi Kriminālprocesa likuma 449.panta 3.daļā, kur noteikts, ka rakstveida pierādījumus un citus dokumentus tiesas sēdē nolasa vai atskaņo, izņemot gadījumus, kad persona, kura īsteno aizstāvību, prokurors un cietušais vai viņa pārstāvis piekrīt, ka šo pierādījumu nolasīšana vai atskaņošana nav nepieciešama. Lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādītos rakstveida pierādījumus un dokumentus pārbauda tiesas sēdē tikai tad, ja persona, kura īsteno aizstāvību, prokurors un cietušais vai viņa pārstāvis pieteicis šādu lūgumu.

No minētā Augstākās tiesas Senāta nolēmuma arī secināms, ka gadījumā, ja procesā iesaistītās personas ir norādījušas, ka nav nepieciešams nolasīt lietas materiālus, tiesas lēmums nepārbaudīt lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādītos pierādījumus, arī nenosaucot lietas lapas, nav prettiesisks.

Tādējādi apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa konkrētajos lietā konstatētajos apstākļos, nepārbaudot rakstveida pierādījumus, nav pārkāpusi LAPK normas, turklāt pirmās instances tiesas rīcība atbilst arī no 2012.gada 1.jūlija spēkā esošajām Kriminālprocesa likuma normām, kas reglamentē rakstveida pierādījumu pārbaudīšanu kriminālprocesā.

Saistībā ar apelācijas sūdzībā paustajiem apgalvojumiem, ka, noraidot aizstāvības lūgumus par sadursmes mehānisma izpētes ekspertīzes nozīmēšanu un par transportlīdzekļa „Mercedes" vadītājas /pers. L/kā liecinieces izsaukšanu uz tiesu, ir pārkāpti LAPK 237.panta noteikumi lietu izskatīt vispusīgi, pilnīgi un objektīvi, gan arī viņa tiesības uz aizstāvību, apelācijas instances tiesa norāda, ka jau LAPK 289.^{7}panta 1.daļā ir noteikts, ka tiesai ir jāizskata lietas dalībnieku lūgumi un jāpieņem lēmums par tiem.

LAPK noteikumi neuzliek tiesai pienākumu visus pieteiktos lūgumus apmierināt. Līdz ar to tiesas lēmums neapmierināt pieteiktos lūgumus nav saistāms ar LAPK 237.pantā norādīto lietvedības uzdevumu administratīvo pārkāpumu lietās savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot lietas apstākļus.

Arī no apelācijas sūdzībā rakstītā redzams, ka pirmās instances tiesa ir izskatījusi pieteiktos lūgumus un pieņēmusi par tiem lēmumus. Tiesas sēdē piedalījās arī /pers. D/ aizstāvis *(lietas 54.-55.lapa)*. Līdz ar to nav pamatoti apgalvot, ka pirmās instances tiesa ir pārkāpusi /pers. D/ tiesības uz aizstāvību.

No lietā esošā /pers. L/ 2015.gada 26.oktobra paskaidrojuma redzams, ka brīdī, kad viņa brauca pa Kurbada ielu viņas automašīnai strauji priekšā no blakusteritorijas (DUS „Statoil") izgriezusies „Renault" markas automašīna. Centusies bremzēt, tomēr notikusi sadursme *(lietas 19.lapa)*.

Saskaņā ar /pers. D/ sniegto paskaidrojumu viņš, vadot automobili „Renault", braucis ārā no „Statoil" uz Kurbada ielas, kur krustojumā pirmajā joslā atradies „Opel" markas automobilis, kurš apgrūtinājis braukšanas redzamību. Iebraucot braucamajā daļā, sadūries ar „Mercedes" markas automašīnu *(lietas 19.lapa)*.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka ne tikai /pers. L/ paskaidrojums, bet arī /pers. D/ paskaidrojums, kaut arī ir lakonisks, tomēr ir pietiekami detalizēts.

Turklāt norādāms, ka pirmās instances tiesa, kā tas redzams no pirmās instances tiesas sprieduma, faktiski tiem abiem ir piedevusi augstu ticamības pakāpi.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti noraidījusi aizstāvības lūgumu uzaicināt uz tiesas sēdi sniegt liecību /pers. L/, jo atbildes uz jautājumiem – ar kādu ātrumu pati /pers. L/ brauca, vai viņa brauca ar ieslēgtām tuvajām gaismām diennakts tumšajā laikā, ar kādu intervālu brauca no labajā pusē stāvēšanai novietotajiem transportlīdzekļiem, vai bija kāds pretī braucošs transportlīdzeklis, kas traucēja apbraukt /pers. D/ vadīto transportlīdzekli – lietā konstatētajos apstākļos nevar ietekmēt pārkāpēja /pers. D/ darbību kvalifikāciju.

Norādāms, ka lietā nav ziņu par to, ka /pers. L/ būtu vadījusi automobili ar ātrumu, kas uzskatāms par neatbilstošu Ceļu satiksmes noteikumiem, vai bez iedegtiem tuvās gaismas lukturiem. Arī pats /pers. D/ uz to nav norādījis, bet kā cēloni sadursmei ir minējis to, ka viņam redzamību traucēja „Opel" markas automobilis.

Turklāt lietai pievienotajos fotouzņēmumos ir redzams, ka /pers. L/vadītajam automobilim ir ieslēgts apgaismojums *(piemēram, lietas 22.lapa)*.

Atzīmējams, ka arī iesniegtajā apelācijas sūdzībā nav norādīts uz konkrētiem CSN 112.punktā minētajiem gadījumiem, kuru dēļ pirms izskatāmā CSNg autovadītājai būtu bijis jābrauc īpaši lēni.

Apstākļos, kad saskaņā ar /pers. L/paskaidroto viņas automašīnai strauji priekšā no blakusteritorijas izgriezusies „Renault" markas automašīna, ka viņa centusies bremzēt, jautājums par to, vai bija kāds pretī braucošs transportlīdzeklis, kas traucēja apbraukt /pers. D/ vadīto transportlīdzekli, apelācijas instances tiesas ieskatā, ir lieks.

Arī no apelācijas sūdzībā norādītā CSN 113.punkta noteikumiem izriet, ka, lai apbrauktu radušos šķērsli, transportlīdzekļa vadītājam ir jāizvērtē, vai šāds manevrs neradīs bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Lietā konstatētajos apstākļos automobiļa „Mercedes" vadītājai nepietika laika pat nobremzēt, kur nu vēl izvērtēt, vai „Renault" markas automašīnas apbraukšana neradīs bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem (ne tikai pretim braucošam transportlīdzeklim).

Ievērojot CSNg iesaistīto personu paskaidrojumos sākotnēji sniegto informāciju un faktu, ka, izbraucot uz Kurbada ielas, /pers. D/ bija jāievēro tobrīd spēkā esošo Ceļu satiksmes noteikumu 206.ceļa zīmes („Dodiet ceļu") prasības, nav saprotams, kādu apsvērumu dēļ ir nepieciešamība noteikt sadursmes mehānisma izpētes ekspertīzi.

Arī apelācijas instances tiesa uzskata, ka lietā konstatētajos apstākļos noteikt šādu ekspertīzi nav nepieciešams, jo abu automobiļu sadursmes

mehānisma izpētīšana nevar ietekmēt ne /pers. D/ nodarījuma kvalifikāciju, ne arī viņam noteikto sodu.

Atzīmējams, ka jautājumā, kuru ekspertam izpētei vēlējies uzdot /pers. D/ – vai stāvēšanai novietotā baltās krāsas t/l „Opel" dēļ „Renault" vadītājs varēja nepamanīt t/l „Mercedes", pat ievērojot nepieciešamo piesardzību *(lietas 52.lapa)* – jau ir ietverta konkrēta atbilde – automobiļa „Renault" vadītājs nepamanīja „Mercedes" markas automobili, jo neievēroja nepieciešamo piesardzību. Norādāms, ka šī jautājuma atrisināšanai nav nepieciešamas speciālas tehniskas zināšanas.

Jau Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2016.gada 7.janvāra lēmumā Nr.38 ir pareizi norādīts, ka /pers. D/ ir pārkāpis tobrīd spēkā esošo Ceļu satiksmes noteikumu prasību dot ceļu, turklāt izskaidrojot šo noteikumu 1.14.punktā minēto, ka „dot ceļu", tā ir prasība, kas nosaka, ka ceļu satiksmes dalībnieks nedrīkst sākt braukt (iet), turpināt braukt (iet) vai izdarīt jebkādu manevru, *ja tādējādi citiem ceļu satiksmes dalībniekiem tiek radīti traucējumi braukšanai (iešanai) vai viņi ir spiesti mainīt braukšanas (iešanas) virzienu vai ātrumu*.

Tādējādi norādāms, ka nevis automobiļa „Mercedes" vadītāja, braucot pa šķērsojamo ceļu, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, bet /pers. D/, ignorējot 206.ceļa zīmi „Dodiet ceļu", kas nozīmē, ka transportlīdzekļa vadītājam jādod ceļš transportlīdzekļiem, kuri brauc pa šķērsojamo ceļu, izraisīja šo negadījumu.

Savukārt apstāklis, ka sūdzības iesniedzējs pirmās instances tiesas spriedumam nepiekrīt, pats par sevi nav un nevar būt pamats pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai.

Norādītajos apstākļos jautājums, ar kādu intervālu attiecībā pret labajā pusē stāvēšanai novietotajiem transportlīdzekļiem tika vadīta automašīna „Mercedes", faktiski nav attiecināms uz izskatāmo lietu, savukārt atbildei uz jautājumu, vai /pers. D/ izraisītās automobiļu sadursmes brīdī /pers. D/ vadītais automobilis vēl atradās kustībā vai jau bija apstājies, nav nekādas nozīmes.

Tiesu kolēģija nekonstatē lietā kādus procesuālus pārkāpumus.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot Aizkraukles rajona tiesas sprieduma motivāciju, saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta 3.daļā noteikto, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams kā attiecībā uz pārkāpuma kvalifikāciju, tā arī pie atbildības saucamās personas vainu un piemēroto sodu.

Tādēļ apelācijas instances tiesa saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta 5.daļā, LAPK 289.^{22}panta 1.daļā un līdz ar to arī LAPK 289.^{13}panta 3.daļā noteikto pievienojas Aizkraukles rajona tiesas sprieduma motivācijai un uzskata, ka šajā nolēmumā turpmāk nav nepieciešams atkārtot pirmās instances tiesas spriedumā un Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2016.gada 7.janvāra lēmumā Nr.38 minētos argumentus un atzinumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{22}pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 27.maija spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. D/ iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis referents V.Sprudzāns

Tiesneši E.Lenšs

V.Donāns